

PRAAT OVER PESTEN

MAAK PESTEN ZICHTBAAR

1. PESTEN OP SCHOOL

1.1 Doelstellingen

- Het thema pesten is **bespreekbaar** in de klas
- De leerlingen hebben **inzicht** in de gevaren die pesten met zich meebrengt
- De leerlingen zijn zich **bewust** van de negatieve gevolgen van pesten
- De leerlingen begrijpen het **verschil tussen pesten, plagen en ruzie** maken
- De leerlingen hebben inzicht in het **sociaal proces** van pesten
- De leerlingen weten waar ze terecht kunnen met hun **vragen** via de website www.praatoverpesten.be

Het onderwerp pesten past binnen het thema sociale vaardigheden.

1.2 Voor wie?

Dit educatief pakket is bedoeld voor de **laatste graad van de lagere school** en **de eerste en tweede graad van de middelbare school**. Als leerkracht ken je de leerlingen. Je kiest zelf de methodieken die het beste aansluiten bij jouw klascontext.

1.3 Materiaal

We proberen zo min mogelijk materiaal te gebruiken, zodat je snel met dit pakket aan de slag kan gaan.

- Grote flappen papier
- Alcoholstiften
- Film Bluebird (optioneel)
- Toolbox No Hate (optioneel)
- Enthousiasme

1.4 Goed om te weten

Het zou kunnen dat de leerlingen tijdens de les namen en situaties uit de klas willen bespreken. Het is goed dat je hier als leerkracht op ingaat, zonder concrete feiten te willen achterhalen. Probeer de groep duidelijk te maken dat de positie van het slachtoffer helemaal niet fijn is.

Het gaat er niet om hoe 'hard' of 'zacht' de feiten zijn. Wanneer iemand zich ernstig gekwetst voelt, spreek je van pestgedrag. Een pestprobleem pak je pas écht aan door in groep te werken, bijvoorbeeld met de herstelgerichte **No Blame-aanpak**. Je wijst niemand met de vinger, maar zoekt samen naar een oplossing. Het belangrijkste doel? Dat iedereen zich goed voelt in de groep. Hoewel iedere pestsituatie uniek is, heeft deze aanpak al vaak zijn vruchten afgeworpen. Benieuwd hoe het werkt? Neem eens een kijkje op de website van Tumult.

Verder is het belangrijk om alert te zijn op mogelijk **opvallende reacties** van leerlingen. Leerlingen die plots erg stil of net erg uitgelaten reageren. Het zou kunnen dat zij in aanraking komen met pestgedrag. Probeer duidelijk aan te geven dat je alle reacties serieus neemt. Leerlingen die emotioneel reageren, kan je na de les even individueel aanspreken.

2. AAN DE SLAG

In deze leerkrachtenfiche krijg je verschillende **methodieken** aangereikt om zelf les te geven rond het thema pesten. De bedoeling is dat je inspiratie haalt uit deze bundel om je les zelf vorm te geven. Zo kan je inschatten wat het beste 'pakt' bij jouw leerlingen qua niveau en methodiek.

We hopen dat met dit document het thema pesten op een ongedwongen, laagdrempelige en correcte manier ter sprake kan komen in zo veel mogelijk klassen.

2.1 Inleiding

Speel de [campagnespot](#) van de campagne Praat over Pesten af. Je vindt het op www.praatoverpesten.be

Bespreek het filmpje **klassikaal**, aan de hand van onderstaande vragen:

- Zou je deze spot aanraden aan vrienden? Waarom?
- Welk gevoel krijg je bij deze spot?
- Welke boodschap wordt er meegegeven? Waarom is deze boodschap belangrijk?
- Wat zou je tweeten over dit filmpje? Iedere leerling bedenkt een tweet van maximaal 140 tekens. Hierna bespreek je enkele tweets klassikaal.

Laat de leerlingen het filmpje nogmaals bekijken, maar geef ze ditmaal een specifieke **bril**. Je deelt de leerlingen op in de volgende groepen: pesters, slachtoffer, ouders en medeleerlingen. De leerlingen bekijken het filmpje en verplaatsen zich in de rol van hun toegewezen personage.

Hierna hou je een nabespreking aan de hand van de volgende vragen:

- Merk jij op dat de jongen gepest wordt? Waarom wel/niet?
- Hoe voelt jouw personage zich? Welke gedachten zou hij of zij hebben? (Het slachtoffer kan zich onzeker, verdrietig, boos, wanhopig, machteloos, gespannen, angstig, eenzaam,... voelen.)
- Hoe reageert jouw personage op het pesten?

Hierna kan je eventueel nog de [Making Of](#) tonen. Die vind je ook op www.praatoverpesten.be
Hierin vertellen de regisseur, de acteurs en leerkrachten over pesten op school, waarom deze spot gemaakt werd en wat ze zelf vinden van pesten.

T!p

Door zelf een verhaal te vertellen over een **persoonlijke aanraking** rond pestgedrag (zelf gepest in je jeugd, getuige van pestgedrag,...), krijg je jouw leerlingen sneller mee en zal de les een meer persoonlijke toets krijgen.

Als je dit te persoonlijk vindt, kan je ook een verhaal vertellen uit de media (krantenartikel, getuigenis uit tijdschrift,...).

2.2 Kennismaking

Jouw leerlingen zitten al een hele tijd samen in de klas. Maar hoe goed kennen ze elkaar eigenlijk?

Tip

Mensen die elkaar kennen, zullen minder snel in conflict treden met elkaar. Je zal sneller boos worden op de mevrouw in de supermarkt, dan op de marktkramer waar je elke zondag je kip aan 't spit koopt. Of nog: **verbondenheid is het preventiemiddel bij uitstek tegen conflicten of pesten.**

Via de volgende spelletjes leren de leerlingen elkaar beter kennen. Je kan dit inleiden met het bovenstaand tekstje.

Ik ben uniek omdat...

Laat de leerlingen op één rij gaan staan. Eén per één zeggen ze iets in wat ze hopen uniek te zijn. Als het enkel voor deze persoon geldt, mag die een stap voorwaarts zetten. Als iemand anders deze eigenschap ook bezit (of hobby beoefent of talent heeft of...), blijft de persoon staan.

Citroen Citroen

De leerlingen zitten in een cirkel, terwijl één deelnemer in het midden staat. Deze deelnemer zegt iets dat typisch is voor hem. Bijvoorbeeld: "Ik heb twee broers". Iedereen die twee broers heeft, moet nu van plaats wisselen. De speler die in het midden staat, probeert op een vrije stoel te gaan zitten. De persoon die niet op een stoel kan gaan zitten, moet nu in het midden gaan staan en iets typisch over zichzelf zeggen.

Stoelenrij

Laat alle leerlingen staan op een stoel, in één lange rij (of cirkel, als je lokaal niet groot genoeg is). Laat ze zich vervolgens ordenen op leeftijd, zonder te praten en zonder de grond te raken.

Je kan hen ook laten ordenen op:

- Aantal broers/zussen
- Schoenmaat
- Lengte
- ...

Je kan de leerlingen ook op de grond laten staan en ze zo van plaats laten verwisselen.

Nog meer ideeën?

Speel het actieve gezelschapsspel **Belfedar**. In dit spel leren de leerlingen samenwerken om samen te overwinning in de wacht te slepen.

Zo schaven ze hun sociale vaardigheden bij. Wat dan weer nuttig kan zijn om geweld te voorkomen en conflicten op een positieve manier aan te pakken.

Webwinkel: www.tumult.be/producten

In de reeks "Hé doe je mee?" vind je eveneens een gamma aan kennismakingsspelletjes.

Webwinkel: www.tumult.be/producten

2.3 Stellingen

Je geeft **stellingen** aan je leerlingen. De leerlingen positioneren zich in de ruimte. Als ze helemaal links gaan staan, zijn ze akkoord met de stelling. Staan ze rechts, zijn ze niet akkoord met de stelling. Hiertussen kunnen ze variëren. Je kan kiezen welke stellingen het meest aansluiten bij jouw leerlingen – uiteraard moeten niet alle stellingen aan bod komen.

Laat ze hun **bedenkingen** uiten. Laat de leerlingen **discussiëren** met elkaar. Na elke klassikale discussie, kan je de stelling even toelichten.

- **Pesten is goed, want in de maatschappij moet je hard zijn.**

Pesten kan op geen enkele manier worden goed gepraat. De gevolgen voor slachtoffer, pester én omstanders zijn immens, op korte en lange termijn.

- **Pesters zijn zelf onzeker.**

Pesters lijken stoer, maar zijn vaak erg onzeker en bang. Uit angst om zelf gepest te worden, pesten ze anderen.

- **Meelopers zijn niet verantwoordelijk wanneer er gepest wordt.**

Wie pest, doet dit bijna uitsluitend voor de groep. Een pester zal zijn slachtoffer meestal niet confronteren, wanneer er geen toeschouwers zijn. Het doel van de pester is meestal: cool willen zijn, erbij willen horen. Doordat de groep het pesten toejuicht of lacht met wat er zich afspeelt, krijgt de pester de aandacht waar hij om vraagt. De rol van de groepsleden die op het pesten toekijken, is dan ook superbelangrijk om een einde te maken aan het pestgedrag.

- **Ouders moeten altijd weten wat hun kinderen op het internet doen.**

Net als in het echte leven, weten ouders vaak niet wat hun kinderen op het internet uitspoken. Het is belangrijk dat ouders hier op een open manier met hun kinderen over praten. Zo kunnen ze hen waarschuwen voor de gevaren van het internet en hun wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid bij het prijsgeven van gegevens, foto's,...

- **Als je pesten meldt, is dat niet klikken.**

Pesten melden is nooit klikken. Integendeel, je maakt het probleem kenbaar en je toont dat je het niet oké vindt. Het vergt veel moed om pesten te melden.

- **Toekijken is even erg als pesten.**

Als je toekijkt, geef je aan anderen de kans om te pesten en geef je zelfs impliciet het signaal dat het oké is. Als je meekijkt en niets zegt, maak je de pester sterker. De pester negeren kan helpen. Nog beter is uiteraard om een duidelijk signaal te geven aan het slachtoffer en om het pesten te melden aan een leerkracht of leerlingbegeleider.

- **Op het internet zeg je makkelijker dingen die je in het echte leven niet zou zeggen.**

Dit kan je op 2 manieren interpreteren. We verwijzen je graag door naar de ['Vies Wijf' campagne](#) van Klasse. Zij ontwikkelden een campagnespot over haat op het internet: durven jongeren luidop te zeggen wat ze op het internet schrijven?

Aan de andere kant kan je ook stellen dat jongeren misschien met zichzelf in de knoop zitten en hier niet over durven praten. Anoniem via het internet je verhaal doen, kan misschien opluchten. Pas echter op met onbekende mensen. Beter is het om je verhaal te doen via [Awel](#) of het [JAC](#). Dat zijn professionele hulpverleners die je echt kunnen helpen met jouw problemen.

- **Sommige leerlingen lokken uit dat ze gepest worden.**

Niemand lokt het uit om gepest te worden! Iedereen heeft het recht om zichzelf te zijn. Als pesters willen pesten, zullen ze altijd wel iets vinden.

- **Pesters hebben veel vrienden;**

Dat is meestal niet waar. Pesters komen misschien populair over, omdat anderen hen te vriend willen houden uit angst om zelf slachtoffer te worden.

- **Ruzie maken is hetzelfde als pesten.**

Neen. Ruzies tonen aan dat mensen van mening verschillen, andere belangen hebben en er soms tegenop zien om te delen. Mensen moeten leren grenzen stellen en opkomen voor zichzelf. Iemand die nooit ruzie maakt, is mogelijk te inschikkelijk. Bij pesten daarentegen, wil de pester het slachtoffer kwetsen en schade toebrengen.

- **Volwassenen pesten elkaar niet meer.**

Ook op het werk kan er gepest worden. Of in de voetbalploeg. Pesten blijft jammer genoeg een probleem bij elke leeftijd. Wel is het zo dat pesten afneemt, naarmate je ouder wordt. In de lagere school en de eerste jaren van het middelbaar, zal er meer gepest worden dan in de hogere jaren.

- **Op elke school wordt er gepest.**

De pestcijfers liggen hoog. Het is niet zeker of er in elke school gepest wordt, maar doordat het vaak onzichtbaar gebeurt, kan het zijn dat je het zelf niet ziet of weet.

Tip

Je kan zelf nog stellingen bedenken, die in jouw klasgroep stof voor discussie kunnen geven.

2.4 Wat is pesten?

Doelstellingen

- De leerlingen kennen het verschil tussen plagen, ruzie maken en pesten.
- De leerlingen weten dat pesten zowel psychisch als lichamelijk geweld kan zijn.
- De leerlingen weten dat pesten een groepsproces is, waarbij ook de meelopers en de toeschouwers verantwoordelijk zijn.
- De leerlingen kennen de weg naar de website www.praatoverpesten.be

Aan de slag

Je zet jouw leerlingen aan om uit zichzelf achter de **definitie** van pesten te komen. Je kan hiervoor 2 methode gebruiken, afhankelijk van waar jouw klasgroep zich het beste toe leent.

Methode 1

Verdeel de klasgroep in kleine groepjes en geef hen elk een groot papier met daarop het woord '**Pesten**'. De leerlingen schrijven rond dit woord een idee op dat het eerst in hun opkomt bij het lezen van het kernwoord. Het is belangrijk dat ze er niet te lang over nadenken. Om dat te voorkomen, kan je er een tijdslimiet op zetten.

Als dit gebeurt is, mogen ze reacties schrijven bij de ideeën van de andere groepsleden. Die reacties kunnen gevoelens zijn die er bij de groepsleden opkomen, maar ze kunnen er ook verder op associëren.

Bespreek hierna de verschillende flappen klassikaal.

Methode 2

Leg 3 grote flappen in het lokaal met hierop de woorden 'Pesten', 'Ruzie maken' en 'plagen'. De leerlingen lopen rond en schrijven op de flappen wat ze verstaan onder deze thema's.

Pesten is het uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door één of meerdere personen tegenover één persoon. Dit gebeurt langdurig en herhaaldelijk. Het gaat altijd om een verstoord machtsevenwicht (in tegenstelling bij plagen/ruzie maken), waarbij de gepeste relatief machteloos is. Pesters zijn zich bewust van hun gedrag, maar beseffen niet steeds hoe diep de pijn is die ze het slachtoffer aan doen.

Pesten:

- Vorm van sociaal gedrag, meestal groepsgedrag.
- Gebeurt regelmatig, verspreid in de tijd.
- Heeft te maken met een ongelijk machtsevenwicht.
- Beantwoordt aan de behoeftes van degene die de macht in handen hebben.
- Schaadt degene die niet bij machte zijn om het te stoppen.
- Kan allerlei vormen aannemen: verbaal, fysiek, psychologisch,...

Je vindt meer informatie op de website www.praatoverpesten.be

2.5 Huiswerk

Laat de leerlingen thuis of tijdens de les een **(kranten)artikel**, **filmpje**,... zoeken over pesten. Je kan hen hiervoor individueel aan het werk zetten of in groepjes verdelen. In de bijlagen vind je alvast enkele artikels die je op weg helpen.

Laat de leerlingen een artikel **analyseren**:

- Wie wordt er gepest?
- Wat zijn de gevolgen?
- Hoe voelt het slachtoffer zich? Hoe voelt de pestkop zich?
- Wat deed 'de rest'?
- Wat zou ik zelf doen in dit geval?
- Ben ik het eens met de mening die wordt aangenomen in het artikel? Waarom?

Geen pc's ter beschikking? De leerlingen halen met plezier hun smartphone boven tijdens de les.

2.6 Poëzie

Laat de leerlingen alleen of in groep een **gedicht** of een **poëtische tekst** maken over pesten. Als je creatieve duizendpoten in jouw groep hebt zitten, kunnen ze ook tekenen, knutselen,... rond het thema.

Daarna kunnen ze hun werkstuk presenteren aan de klas.

Werken rond poëzie, hoe doe je dat?

- Bouw op naar het schrijven zelf. Begin bijvoorbeeld met onderstaand gedicht en bespreek dit.
- Vermijd de angst voor het witte blad, door een duidelijk thema te geven.
- Benadruk dat een gedicht niet per se moet rijmen, de inhoud is belangrijker.
- Vervang 'lege' werkwoorden als hebben, worden, zijn, gaan,... door actieve synoniemen.
- Laat de rode balpen achterwege, spellingsfouten mogen er pas uit als het gedicht helemaal af is.

Tip

Geef de leerlingen een beginregel. Bijvoorbeeld: "Ik voel mij soms...". Hierbij kunnen ze een dier invullen. Laat ze nadenken over dit dier: welke eigenschappen heeft het, komen deze eigenschappen overeen met mijn eigen gevoelens,...

Onderstaand gedicht werd geschreven door een meisje van 10 jaar. Na dit gedicht ontstond er een klasgesprek over pesten. De leerkracht had al opgemerkt dat het meisje nooit samen speelde met de andere kinderen, maar dacht dat ze nogal op zichzelf gericht was. Uit dit gedicht bleek dat het meisje eigenlijk ongelukkig was.

Lees het gedicht voor en bespreek het aan de hand van onderstaande vragen:

- Wat vind je van het gedicht? Geef jouw persoonlijke mening weer.
- Welke eigenschappen heeft een mier?
- Zie je de gelijkenis tussen een slachtoffer van pesten en een mier?
- Hoe merk je dat het meisje ongelukkig is? Welke gevoelens heeft ze?
- Hoe zou een klasgroep hierop kunnen reageren?
- Hoe kan je het gedicht linken aan het filmpje van de inleiding?

*Ik voel me soms een mier
dan heb ik het gevoel dat
niemand mij ziet
en naar mij luistert.*

*Dan denk ik dat
ik niet echt besta,*

*Dat ik onzichtbaar ben
en dat ik zo klein ben
dat iedereen op mij stapt
zonder eens
naar mij te kijken.*

Honger naar meer poëzie? [Jeugd & Poëzie](#) komt graag langs op jouw school, voor een workshop op maat.

2.7 Reclamespot

Laat de leerlingen de woordzoeker (bijlage 1) oplossen. De eerste 4 leerlingen die klaar zijn, vormen het eerste groepje. De volgende 4 leerlingen, vormen het volgende groepje. Zo deel je de klas op in groepjes van 4 personen.

Laat de leerlingen in hun groepje een korte reclamespot ontwikkelen, waarin ze hun persoonlijke **tips** tegen pesten geven. Creativiteit troef!

Laat de jongeren hierna in hun groepje tips bedenken voor ouders/leerkrachten/het schoolbeleid. Hoe kunnen zij pesten voorkomen of stoppen? Hou hierbij de volgende stellingen in acht:

De oplossing moet **veilig** zijn, er mag niemand bang zijn om gekwetst te worden. Het moet ook een **eerlijke** oplossing zijn, waarbij iedereen zich goed voelt. Ook is het belangrijk dat het een **goede** oplossing is, een oplossing die het pesten stopt of het slachtoffer effectief helpt.

2.8 Film Blue Bird

Via de website van Tumult kan je de film **Blue Bird** [bestellen](#). Dit is het verhaal van Merel. Merel haalt alleen hoge cijfers. Bij elke vraag van een leraar, priemt haar vinger in de lucht. Dat wekt wroeging: van de ene op de andere dag is Merel het pispootje op school.

Eerst plakken haar klasgenoten nare briefjes op haar rug, en wordt Merel opgesloten in het toilet. Later staat haar agenda vol met bedreigingen en krijgt ze rake klappen. Als Merel door de school loopt, duiken haar klasgenoten opzichtig weg.

Merel durft het niemand te zeggen. De enige bij wie ze troost vindt, is haar zwaar gehandicapte broertje Kasper.

Deze film werd internationaal bekroond. Hij won de Glazen Beer op het Filmfestival van Berlijn in 2005.

Scenariste Helena van der Meulen: "Ik concentreerde me niet op de gebeurtenissen, maar op de gevolgen voor het gevoelsleven van mijn hoofdpersoon. De hele film is geschreven en gefilmd op die emotionele lijn."

Deze film kan je nabespreken aan de hand van onderstaande vragen:

- Wat vond je in het algemeen van de film?
- Wat vond je een sterke scene in de film?
- Waardoor bleef je geboeid? Of net niet?
- Wat vond je minder goed?
- Was er iets dat je niet goed begreep?
- Hoe zie je dat Merel gepest wordt?
- Welk gevoel had je als je naar de film keek?
- Welke scène is je het meest bijgebleven?
- Zou je de film aanraden aan vrienden?

Deel de leerlingen op groepjes van 3 à 4 personen. Laat hen de **film** in **3 woorden** beschrijven.

Maak 4 grote **flappen**, en verzamel hierop de eerste indrukken van de leerlingen. Op de flap schrijf je het volgende:

- Flap 1: **De film maakt mij...** (hierop kunnen de leerlingen hun emoties over de film kwijt)
- Flap 2: **Beklijvende momenten** (alle momenten die hen bijbleven)
- Flap 3: **Vorm** (opvallende aspecten qua geluid, muziek, camera,...)
- Flap 4: **Vragen** (wat niet onmiddellijk duidelijk is)

Laat de leerlingen rondlopen in de klas en hun bevindingen neerschrijven op de flappen. Als iedereen dit deed, kan je de flappen klassikaal overlopen. Vraag toelichting aan de leerlingen over wat ze neerschreven en geef voldoende ruimte voor discussie in groep.

Nood aan meer informatie? Op de website [Lessen in het Donker](#) vind je onder 'Lesmateriaal' het infopakket, met tips om deze film te verwerken met de leerlingen.

2.9 Toolbox No Hate

Dit is een educatief spel dat je kan bestellen op www.tumult.be

Hiermee kan je met jongeren aan de slag over cyberhaat. Dit educatief pakket bevat praktijkgerichte methodieken op maat van leerkrachten van het secundair onderwijs en jeugdwerkers.

De toolbox wil jongeren in de eerste plaats bewustmaken van hun eigen internetgedrag. Dankzij de methodieken krijgen ze de tools en de taal om te reageren op haatdragende berichten online. Ze krijgen ook de kans om negatieve berichten om te zetten in positieve.

Jongeren krijgen tips om op een verstandige manier online te functioneren. Webwinkel: www.tumult.be/producten

BIJLAGE 1: WOORDZOEKER

L S L A C H T O F F E R R E Y
V E N A A P S K I L K E L I H
G E G N F O B E Q M T S D Z X
E U R O E J T H Y S X C I U F
V O H B V T O Q E G I H K R O
O B L U O S S P P X J O W C R
L M R E P N I E C W R O E E N
G E J F O N D U P H A L P X E
E N M A K E N E R G T O T L T
N T E F O S A K N T L M S Z A
X C U G L V K X D E S T Y M R
U X I Z A U T Q E B Y L L Y P
J B B Y Y L P M T J T N K K S
K N T U A H P Y F J Y F V F L
T D U L V C U G L L K J E H B

GEVOLGEN
MEELOPER
PLAGEN
SCHOOL
VERBONDEN

KLIKSPAAN
PESTEN
PRATEN
SLACHTOFFER

MAKEN
PESTER
RUZIE
STRUISVOGEL

De helft van de tieners wordt gepest, één op de vijf tieners zegt zelf een pester te zijn en 15 procent is zowel pester als slachtoffer.

Helpt van de tieners wordt gepest © Thinkstock

De helft van de tieners wordt gepest en één op de vijf tieners zegt zelf een pester te zijn. Dat blijkt uit een onderzoek op vraag van Yeti, het tienerblad van Klasse.

In spelvorm werd naar het pestgedrag van 1.200 leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar gepeild. Daaruit blijkt dat 50 procent van de leerlingen toegeeft af en toe gepest te worden en dat 22 procent zichzelf een pester noemt.

"Pesters hebben de neiging om hun daden te minimaliseren", zegt pestdeskundige Gie Deboutte. "Ze merken pesterijen op bij anderen, maar beseffen niet dat ook hun eigen gedrag kwetsend is. Omgekeerd zien we dat slachtoffers veel minder relativiseren. Het is dus belangrijk dat er op school ondubbelzinnige definities bestaan voor ruzie, plagen en pesten. De leraar moet kinderen dat inzicht bijbrengen."

Frustraties

Opmerkelijk is ook dat pesters vaak niet weten waarom ze pesten en dat 15 procent van de leerlingen zowel pester als slachtoffer is. "Zij vragen een specifieke aanpak. Vaak zit in het pestgedrag een manier

om frustraties te uiten. Bovendien krijgen pester-slachtoffers heel wat te incasseren van hun eigen pesters", verduidelijkt psychologe Marjan Gerarts.

Praten over pesten

Uit het onderzoek blijkt voorts dat 30 procent van de leerlingen wil dat de school meer doet tegen pesten en dat gepeste kinderen liever met hun knuffel of huisdier praten dan met ouders of leraren.

"Kinderen willen heel graag praten over pesten. Toch zit de vrees er nog te sterk in dat leraren hen niet geloven of boven hun hoofden gaan handelen", zegt Gerarts. **(Belga/EE)**

Bron: <http://www.knack.be/nieuws/belgie/helft-van-de-tieners-wordt-gepest-1-op-5-is-zelf-een-pester/article-normal-127273.html>

MOEDER VAN PESTER WIL DAT HET UIT IS MET BEDREIGINGEN

02/07/2012 om 22:56

De moeder van het meisje dat in een viraal internetfilmje een medestudente pestte, wil dat het afgelopen is met de heisa. Ze vreest voor de veiligheid van haar gezin.

De moeder reageerde op de feiten met een brief. "Wij begrijpen dat men pesten bespreekbaar wil maken, maar we betreuren de haatcampagnes en doodsbedreigingen waarin deze zaak resulteert", klinkt het.

Zelf gepest

De moeder wilde aanvankelijk niet reageren op de feiten die zich vorige dinsdag afspeelden aan het station van Roeselare. Maar gezien de niet aflatende stroom aan persberichten en reacties via de sociale media ziet ze zichzelf alsnog genoodzaakt om dat wel te doen.

"Ik wil benadrukken dat ik schrok bij het zien van de beelden", opent schrijft Muylle. "Ik heb mijn dochter steeds opgevoed met waarden en normen."

Volgens de vrouw werd haar dochter vroeger zelf gepest en had ze beter moeten weten. "Haar gedrag valt op geen enkele manier goed te praten en dat heb ik haar ook duidelijk gemaakt. Mijn dochter beseft dat ze ernstig in de fout is gegaan en dat spijt haar. Ze beseft dat haar gedrag ontoelaatbaar was en zal haar verantwoordelijkheid niet ontlopen."

Ze maakt ook haar excuses over aan het slachtoffer en haar moeder.

Foute informatie

Volgens de moeder verspreidden de media foute informatie. Zo wist haar dochter niets van de autisimestoornis waaraan het gepeste meisje lijdt.

Ze "werd door haar leeftijdgenoten onder druk gezet en gemanipuleerd teneinde haar aan te zetten tot het pesten. Ook zij hebben hun aandeel in de feiten", klinkt het.

De vrouw vertelt ook dat haar dochter niet wist dat de pesterijen gefilmd werden. Het is dan ook niet haar dochter die het filmpje op het internet geplaatst heeft, verklaart ze. Dat besepte het meisje pas toen ze bedolven werd onder de haatberichten en bedreigingen.

Schandpaal

De heisa mag nu stoppen, vindt ze. "Mijn dochter kwam nog nooit in contact met de politie en ook op school hebben wij ons steeds constructief opgesteld."

Het kan niet de bedoeling zijn dat "een eenmalig conflict tussen minderjarigen dermate gemediatiseerd wordt", zo gaat de vrouw verder. Zowel haar dochter als zichzelf en haar partner worden "publiekelijk aan de schandpaal genageld".

"Wij betreuren ten zeerste dat onze adres- en telefoongegevens openbaar werden gemaakt. Wij worden onophoudelijk belaagd en bedreigd. Door de haatcampagnes en doodsbedreigingen vrezen wij voor onze veiligheid. Daarom roepen wij iedereen op om de betrokken instanties hun werk te laten doen en ons niet langer te bedreigen of lastig te vallen. Enkel zo wordt de afhandeling van deze zaak op een serene manier mogelijk."

Jeugdrechter

Vorige week doken op YouTube en Facebook beelden op waarop te zien was hoe het meisje een tiener uit haar school pestte. Het slachtoffer werd geschopt, aan de haren getrokken en geslagen.

Het filmpje werd ruim 100.000 keer bekeken.

Het parket van Kortrijk onderzoekt de zaak. De directie van de school besliste twee pesters van school te sturen. Mogelijk moeten de jongeren zich later nog verantwoorden bij de jeugdrechter. **(Belga/TV)**

Bron: <http://www.knack.be/nieuws/belgie/pestfilmpje-moeder-van-pester-wil-dat-het-uit-is-met-bedreigingen/article-normal-60179.html>

“Beetje bij beetje vertelde hij het”

Vijf jaar. Zo lang al ondergaat Leander de pesterijen van Thomas. Zijn ouders, broer en leraren wisten lange tijd van niets. Tot een vriend aan de alarmbel trok. Wat doet pesten met Leander en zijn gezin?

Leander (10): “Ik ga best graag naar school, maar de middagpauze is lastig. Dan zoekt Thomas me op met een paar jongens van de klas. Daarom speel ik zo dicht mogelijk bij de juf. Maar zij kan niet alles zien, natuurlijk. In de klas laat Thomas me meestal met rust. Hoewel, onlangs trok hij mijn broek naar beneden tijdens de turnles. Toen moest ik huilen. Papa zegt dat ik niet over me heen mag laten lopen. Maar ik durf niemand pijn te doen. Meestal vertel ik niemand over de pesterijen. Er verandert toch niets. En mama wordt er ook alleen maar verdrietig van.”

Leander: *“Meestal vertel ik niemand over de pesterijen. Er verandert toch niets”*

Mathijs (8): “Op de speelplaats hou ik Leander altijd in het oog. Soms zie ik hem spelen met zijn vrienden, soms zie ik de pestkoppen om hem heen draaien. Ze schelden hem uit, duwen hem tegen de muur, of gooien hem op de grond. Dan word ik woest. Toch durf ik niet tussenbeide te komen, ik zit nog maar in het derde leerjaar. Maar ik vertel het ’s avonds wel altijd aan mama. Leander zegt vaak niet wat er gebeurd is. Maar zo kunnen de pesters natuurlijk hun gang blijven gaan. Ik denk soms dat hij het pesten al gewoon is.”

Mama Ellen: “Sinds de kleuterklas al vertelt Leander over ruzies met dezelfde jongen. Maar hij heeft ook vrienden op school, dus maakten we ons weinig zorgen. Tot drie jaar geleden een buurjongen zei dat Leander elke dag gepest werd. Hoe konden de leraren en wij zelf dat niet gezien hebben? Beetje bij beetje begon Leander te vertellen. Mijn hart brak wel duizend keer. De school beloofde eraan te werken. Toch gingen we met Leander naar de psycholoog. Hij plaste nog in bed en was erg gevoelig: nu viel alles op zijn plaats. Hij krikte zijn zelfvertrouwen wat op, maar het blijft moeilijk. Want de pesterijen zijn minder, maar niet voorbij. De juf zegt ‘dat ze erop letten’, maar in mijn ogen behandelt de school de pesterijen meer als ‘incidenten’. Ik zie dat Leander niet gelukkig is, maar van school veranderen wil hij niet.”

Papa Frank: “Ik weet niet hoe ik hem kan helpen.”

Papa Frank: “Ik zie de jongens ‘s avonds maar even. Daardoor duurde het lang voor ik de ernst van de situatie zag. Als ik hoorde dat Leander thuiskwam met een kapotte knie, zei ik dat hij zich maar beter moest verweren. Zijn kleine broer is een wildebras die zoiets nooit zou laten gebeuren. Nu beseft ik dat Leander een ander karakter heeft. Hij is gevoelig, en dat weten de pesters ook. Hij heeft te weinig zelfvertrouwen. In een pretpark loopt Mathijs meters voorop, terwijl Leander niet van onze zijde wijkt. Het klinkt erg, maar dat ergert me. Vooral omdat ik niet weet hoe ik hem kan helpen.”

Bron: <http://www.klasse.be/ouders/37473/leander-werd-gepest-beetje-bij-beetje-vertelde-hij-het/>

BIJLAGE 5: “WAAROM REAGEERT NIEMAND OP PESTEN?”

“Pesten bestaat niet in mijn buurt”, dacht Oona. Tot pesten keihard haar wereld binnendrong toen het broertje van een vriend zelfmoord pleegde. Oona startte de Facebookgroep ‘Nee tegen pesten’ en roept omstaanders op om te reageren op pesterijen.

“Het is misschien uitzonderlijk, maar in mijn omgeving merkte ik weinig van pesterijen. Tot april vorig jaar. Keano, het 13-jarige broertje van een vriend, pleegde zelfmoord. In zijn afscheidsbrief haalde hij uit naar zijn pestkoppes. Een stel jongens hadden het al twee jaar op hem gemunt.”

“Pesten was plots overal: op school en op Facebook

“Ze wachtten Keano op na school, sloegen hem in elkaar, vernederden hem tijdens de pauzes en op Facebook. Mijn vriend en zijn familie bleven onthutst achter. Ze wisten niets van het pesten. Ook de school viel uit de lucht.”

Haatpagina's

“Het vreselijke voorval had me wakker geschud. **Ineens kwam pesten heel dichtbij.** Vrienden vertelden over hun pestverleden en op school zag ik vaker dingen gebeuren die me boos maakten. Ook op Facebook was pesten plots overal: in commentaren op statussen en foto's, op haatpagina's.”

“Het liet me niet los. **Steeds bleven dezelfde vragen door mijn hoofd spoken:** wie doet nu zoiets? Wie vindt het leuk om anderen te kwetsen? En waarom reageert niemand?”

Op een dag praatte ik erover met een scoutsvriend. Hij had hetzelfde gevoel als ik: de dood van Keano mocht niet voor niets zijn.

Neen tegen pesten

“We wilden dat aan zoveel mogelijk leeftijdsgenoten duidelijk maken. Facebook en Twitter leken daarvoor ideaal. Op ‘[Neen tegen pesten](#)’ posten we pestverhalen, nieuwsberichten en filmpjes. We reageren ook op kwetsende foto’s en pagina’s. **Zo hopen we dat iedereen beseft hoe hard pesten aankomt.**”

“Nu hebben we meer dan [duizend leden op Facebook](#) en bijna [200 volgers op Twitter](#). Veel slachtoffers van pesterijen. **Ze willen hun verhaal kwijt en sturen vaak privéberichten.** Het maakt me triest dat ze het enkel durven vertellen tegen een vreemde. We kunnen niet veel meer doen dan luisteren, maar moedigen hen vooral aan om er ook met anderen over te praten.

Leerlingenbegeleider

Want daar ligt het grootste probleem: **jongeren weten niet waar ze terecht kunnen.** De drempel is erg hoog om naar de leerlingenbegeleider op school te stappen. Anderen vertellen dat ze de Zelfmoordlijn kennen, maar dat hun situatie hiervoor ‘niet erg genoeg’ is. Scholen moeten dus meer inspanningen doen om de verschillende hulplijnen, waaronder ook de lokale hulpverlening, bij hun leerlingen bekend te maken.”

“Twee scholen vroegen of ik mijn verhaal wilde komen vertellen. Beeld je in dat we stap voor stap Vlaanderen kunnen inpalmen?”

“De laatste maanden verspreiden we met ‘Neen tegen pesten’ **vooral een positieve boodschap.** In januari organiseerden we de actie ‘[Ik maak je blij](#)’. We riepen iedereen op om post-its met complimenten en fijne boodschappen door de stad te verspreiden.

Post-it

Toen ik op de bus stapte, zag ik een post-it op het raampje van de chauffeur. Daarop stond: “Een goeiedag voor de buschauffeur kost niets!”. De man glunderde bij elke groet. **Onze missie was toen al geslaagd.** Ook op school plakten gele briefjes, zelfs tot in de toiletten.

Oostende is nog nooit zo mooi geweest als die dag. Ik kreeg trouwens een telefoontje van een directrice uit Roeselare. Zij vroeg of ze de actie op haar school mocht overnemen. Intussen vroegen twee scholen of ik mijn verhaal wilde komen vertellen. Beeld je in dat we stap voor stap Vlaanderen kunnen inpalmen met onze acties!”

Maar om te lachen

“Negatieve reacties hoor ik zelden. **Af en toe reageert een pester dat het ‘maar om te lachen’ was.** En ja, sommige mensen noemen me idealistisch en naïef. Maar ik ben er zeker van dat iedereen een verschil kan maken in het leven van iemand anders. Met een complimentje, een luisterend oor, aanmoediging of wat goede raad. Als we voor die kleine dingen blijven gaan, wordt de wereld gewoon mooier.”

Bron: <http://www.maks.be/46652/waarom-reageert-niemand-op-pesten/>